

Min lilla täppa och jag

Märta i dörren till den lilla glasverandan.

Rabatten löper parallellt med huset, den är dubbel med en gång i mitten, så att växterna kan spegla sig i varandra.

Brunnroda perukbusken, *Cofnus coggygria*, matchar de lika rödbruna *Tulipa sprengeri* hageri 'Splendens', i mitten 'Zomerschoon', längst bak 'Black Parrot'.

Pärhyacinter och ljusgula tulpaner med röda strimmor, 'Marjoletti'.

Märta har släppt in ljuset...

Trädgården är min lekplats!

"Så vacker som möjligt, med stråk av färger som speglar sig i varandra. Och mycket ljus!" Så beskriver Märta hur hon vill ha sin trädgård. Och hon är på väg att lyckas! Med plantor från England, gräs från Holland och tulpanlökar från Sverige skapar hon sitt paradiset i Lund.

TEXT OCH FOTO: IDA MAGNORIN

För två år sedan flyttade familjen från England hem till Sverige och Märtas barndomshem som de nu delar med hennes pappa. Trädgården var övervuxen och bestod mest av kirskaal, pepparrot och en självsådd jätte-ask. Samt ett lager av gammal bräte. – Jag gav mig den på att det skulle bli en trädgård, solig och genomsläpplig, berättar Märta Grip. Jag flyttade två små äppelträd och sågade ner asken till barnens förtret, det var ett bra klätterträd, men det tog allt ljus. Sen gjorde jag mig av med ett berg av tegel, några gamla fönster och ett fint gammalt badkar på lejonfötter som också huserade i trädgården. Äntligen fanns det ljus och rum! Men jorden var väldigt

ting och lerig. För att få marken mer väl-dränerad beställde Märta hem ett stort lass sand. Med sanden formade hon en oval rabatt ovanpå gräs, lera och en övervuxen tegelgång. **Plantor från England och lökar från Sverige** – Jag planterade mina växter som jag haft med från England. Där hade jag byggt upp en vacker liten trädgård med dubbla rabatter, men paret som köpte huset av oss berättade ärligt att de skulle lägga igen alltihop, de skulle ha gräsmatta i stället. Så jag grävde upp ett exemplar av varje växt som jag tyckte särskilt mycket om och stoppade allt i två plastbackar som jag surrade ihop med tejp och tog med på flyget hem.

I tullen frågade de mig om jag hade djur med mig. "nej, växter", svarade jag och så fick jag komma igenom med alla mina krattor och spadar. – Framför allt hade jag väldigt fina gräs som jag köpt av Piet Odulf i Holland. Och en fantastisk trädpion! Sedan har jag köpt till flera av de växter som tangerat bra här i Sverige. Några av gräsen har jag använt som stomme i rabatterna, de kommer igen på fem sex ställen. Det syns tydligt längre fram på sommaren. **Tulpanfynd i Sverige** – Tulpanerna har jag fått tag i här hemma i Sverige. Här i Lund finns en butik som har ett av Sveriges bästa sortiment av lökväxter. Två år i rad har jag fyndat på deras rea i december. De brukar

ha stora backar utanför affären, fulla med påsar av lökar av olika sorter. Ibland är de utan bild och bara med latinska namn, så jag brukar ha med mig min lilla tulpanbok där jag kan slå upp namnen och se om det är något att ha. – Bland annat har jag köpt röd- och vitrandiga 'Zomerschoon', en mycket ovanlig sort som faktiskt kostade nästan 150 kr löken, det var ju inte riktigt meningen, annars brukar jag köpa fulla påsar för en tia. **Färgspel i täppan** Så här tidigt på våren kommer Märtas tulpaner i stråk av olika färger. Ett hörn är sobert med en svartlila sort, en lila med vit kant och till detta vita liljeblomande tulpaner. Ett annat ställe är karamejligt i olika toner gult och rosa.

– Men mest tycker jag om de rostfärgade *bageri* 'Splendens', och 'Marjoletti' – de ljusa gulvita tulpanerna med röda stråk i. Märta är även noga med helheten, hur andra växters bladverk samspelar med blommornas färg. Till exempel använder hon mörkt röda pionblad som bakgrund till ljusa rosa tulpaner. – Trädgården är min lekplats, jag provar hela tiden nya växter och kombinationer och det finns egentligen inga gränser för hur vackert det kan bli! **Viktoriansk trädgård** Märtas inspiration kommer från engelska trädgårdar. När yngsta flickan Sophia var liten jobbade Märta som trädgårds-mästare i en gammal viktoriansk **Forts på nästa sida**

Dubbla rosa 'New Design' gör sig fint mot pionens mörka bladverk.

Ljusrosa dubbla 'Angelique' gulvita 'Abeldoom' och mörkrosa liljeblomande 'China Pink'.

Dubbel "Black Parrot", gul "Marjolett", rödbrun Tulipa sorengeri hagen "Splendens", pärlhyacint.

Liljeblommande tulpanen "Ballerina" lyser brandgul och vacker längs husväggen.

Dubbel svart "Black Parrot", myskmodra och däremellan gräset "Malinia Windspiel".

Ståtliga "Arabian Mystery" purpur-violett med silverkant, matchas av "Negrita", mörklila utan kant, och liljeblommande vita "White Triumfator".

"Jag planerar, men växterna bestämmer!"

Tulipa linifolia

Forts från föreg sida

trädgård i Norra Oxford, det var praktiskt eftersom hon kunde ha dottern med sig.

– Jag satt i skottkärran och mumsade smultron och hallon, minns Sophia.

– I Oxford lärde jag mig mycket och jag ville gärna ha en dubbelrabatt här hemma, med en gång emellan, på samma vis som i England, fortsätter Märta. Det gör att växterna kan spegla sig i varandra. Och det är härligt att stå mitt i, jag tycker om känslan av att drunkna i ett hav av blommor. Men det är också fint på lite avstånd, när man kisar så att färgerna vävs ihop.

Rabatten utökas med någon meter för varje år, vilket Elias, 11 år, misstänksamt påpekat.

– Jag får nya idéer, vill prova

nytt och mer och mer av gräsmattan blir rabatt. Och jag stannar upp fruktträden, det blir inte lika mycket frukt, men mycket solljus under så att det går att plantera. Men lite gräsmatta måste finnas kvar som en lugn yta för rabatten att vila mot.

"De som står fel kan bli en jättefin bukett!"

En och annan växt är kvar sedan Märta var liten. Redan då var hon intresserad av trädgård och förr fanns det många rivningstomter runt om i stan, där det numera finns parkeringshus och annat. Där cyklade hon runt och fick lov att gräva upp vad hon ville, det skulle ändå jämnas med marken. Från dessa turer kommer bland annat de gammaldags pingstliljorna som doftar så gott.

– Man kan använda sig av vissa idéer när man planerar sin trädgård, men sen får man se vad som händer, fortsätter Märta. När plantorna självsår sig börjar det svära. Om man lär sig att känna igen växterna när de är små kan man beräkna på ett ungefär hur rabatten kommer att se ut längre fram. Hur samspelet mellan växterna blir när de blommar, färger, former och hur stora de kommer att bli. Man jobbar ju med levande komponenter, de växer, blir fler eller försvinner. Oftast blir man glatt överraskad, men ibland blir det helt fel, och då får man flytta om.

– Eller så plockar jag blommorna, de som står fel i rabatten kan bli en jättefin bukett. Och det är ju alltid en smaksak hur sträng man är, avslutar Märta. ☐